

STRUČNO POVJERENSTVO ZA PROVJERU UVJETA
MR. SC. EMINE BERBIĆ-KOLAR
ZA STJECANJE DOKTORATA ZNANOSTI IZVAN DOKTORSKOGA STUDIJA
I PRIHVAĆANJE PREDLOŽENE TEME

Prof. dr. sc. Sanda Ham, predsjednica
Prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić, mentorica
Izv. prof. dr. sc. Loretana Despot, članica

Fakultetsko vijeće Filozofskoga fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku na svojoj sjednici od 28. studenoga 2007. godine imenovalo nas je u Stručno povjerenstvo koje će provjeriti uvjete *mr. sc. Emine Berbić-Kolar* za stjecanje doktorata znanosti izvan doktorskoga studija i prihvaćanje predložene teme disertacije *Govori slavonskoga dijalekta brodskoga kraja*. Stručno povjerenstvo podnosi ovo skupno

IZVJEŠĆE

Emina Berbić-Kolar rođena je 24. listopada 1976. godine u Slavonskom Brodu. U rodnom je gradu završila osnovnu školu i Gimnaziju Matije Mesića. Na Pedagoškom fakultetu u Osijeku (danas Filozofskom fakultetu) diplomirala je 1. veljače 2000. obranivši diplomski rad *Imena u rječniku Ardelija Della Belle* pod mentorstvom prof. dr. sc. Ljiljane Kolenić.

Akademski 2000./2001. upisala se na Poslijediplomski studij Pedagoškoga fakulteta u Osijeku (danas Filozofskoga fakulteta) *Hrvatski jezik i književnost u srednjoeuropskom kontekstu*, smjer *Jezikoslovlje*. Magistrirala je 10. studenoga 2006. iz dijalektologije s temom *Posavski govori u 20. stoljeću. Naglasak na govore uz grad Slavonski Brod*. Mentorica joj je bila prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić.

Sudjelovala je na dijalektološkom skupu *Šokačka rič* u Vinkovcima s prof. dr. sc. Ljiljanom Kolenić o govorima slavonskoga dijalekta priopćenjem pod naslovom *Govor Starih Perkovaca*.

Trenutačno radi u Gimnaziji Matije Mesića u Slavonskom Brodu. Od 1. ožujka 2007. izvanjski je suradnik na Učiteljskom fakultetu u Slavonskom Brodu gdje drži vježbe iz predmeta Hrvatski jezik i jezična kultura te iz izbornoga predmeta Slavonski dijalekt.

U svom je radu pokazala vrijedne rezultate: godine 2005., 2006. njezine su učenice osvojile prvu i drugu nagradu na Goranovu proljeću, a 2006. njezina je učenica osvojila treću nagradu na Nazorovim danima. Vodila je uspješan Školski list, njezine su učenice dobile i nagrade na natjecanjima Lidrano i državnim natjecanjima iz hrvatskoga jezika. Članica je Matice hrvatske te uspješno surađuje s Maticom hrvatskom bilo samostalno, bilo sa svojim učenicima.

Udana je i majka dvoje djece.

Za disertaciju je Emina Berbić-Kolar predložila temu *Govori slavonskoga dijalekta brodskoga kraja*. O slavonskom se dijalektu u posljednje vrijeme dosta piše čemu pridonosi i

međunarodni znanstveni skup u Vinkovcima *Šokačka rič*. Teorijska je podloga doktorskoga rada u prvom redu Ivšićev *Današnji posavski govor* za koji naši ponajbolji suvremeni jezikoslovci drže da je do danas nenadmašan u opisu govora slavonskoga dijalekta, potom radovi Božidara Finke, Antuna Šojata, Ljiljane Kolenić, Željka Jožića, Stjepana Damjanovića, Marije Znike, Anice Bilić, Loretane Despot, Milke Lukić, Sanje Vulić, Mire Menac-Mihalić itd.

Aktualne relevantne spoznaje pokazuju da su govori koji se opisuju u radu u nestajanju, da tako govore samo stariji ljudi pa ih je sada potrebno opisati i istražiti dok nisu u potpunosti nestali.

Cilj je rada, dakle, snimiti i opisati posavske govore slavonskoga dijalekta iz okolice Slavonskoga Broda, odnosno istražiti promjene koje su se dogodile u tim govorima od Ivšićeva istraživanja 1913. godine do danas. Gradski govor Slavonskoga Broda izostavit će se iz navedena opisa jer u brodskom govoru više se ne čuju osobine slavonskoga dijalekta, ili se čuju vrlo malo. Opis će se temeljiti na govorima sela u najužoj okolici Slavonskoga Broda poput Donje Vrbe, Podvinja, Brodskoga Varoša s jedne strane, i onih udaljenijih od grada pa time i izoliranijih poput Starih Perkovaca, Čajkovaca, Donjih Andrijevac.

Usporedbom govora bližih Slavonskom Brodu (neki postaju i predgrađem Slavonskoga Broda) i onih udaljenijih, želi se doći do spoznaje o utjecaju urbanizacije, škole, medija na brodske govore odnosno općenito o utjecaju urbanizacije na mjesne govore. Na temelju tih spoznaja očekuje se uspostava zakonitosti koje uvjetuju naglije, odnosno sporije promjene u jeziku.

Cilj je rada također sačuvati tradicijski govor slavonskoga dijalekta mjesnih govora brodskoga kraja od nestajanja. Upozoriti je da su govori brodskoga kraja dijalektno slabije istraženi pa bi se ovom disertacijom nastojalo popraviti stanje u opisu navedenih mjesnih govora.

Emina Berbić-Kolar izabrala je uobičajenu metodologiju za dijalektološka istraživanja. U sinopsisu se vidi da je proučila dosadašnju literaturu o slavonskom dijalektu, izabrala mjesne govore slavonskoga dijalekta prema kriteriju blizine odnosno udaljenosti od grada, izabrala je govornike u navedenim mjestima (starije domaće stanovništvo, muškarce i žene koji govore svojim mjesnim govorom). Navedene će govore snimiti, potom će ih zapisati, pa opisati sve jezične razine: naglasnu, fonološku, morfološku, sintaktičku i leksičku. Emina Berbić-Kolar odlučila je opisati samo one jezične osobine koje su se promijenile od Ivšićeva opisa, odnosno one koje se do danas razlikuju u odnosu na hrvatski književni jezik. Na taj će način dobiti dobru sliku sadašnjega jezičnoga stanja navedenih govora te sliku promjena koje se u organskim govorima mogu dogoditi u razdoblju od stotinu godina. U zaključcima će se svakako spominjati i uzroci koji dovode do naglih, odnosno sporijih promjena u mjesnim govorima brodskoga kraja i hrvatskim mjesnim govorima općenito.

Opis sadašnjega stanja mjesnih govora uvijek predstavlja znanstveni dobitak u dijalektologiji, a na temelju sinopsisa i dodatnim obrazloženjima vjerujemo da će pristupnica napraviti vrijedan znanstveni rad i da će pridonijeti novim znanstvenim spoznajama u dijalektologiji. Obrada teme mjesnih govora brodskoga kraja nedvojbeno je važna za hrvatsku znanost.

Zaključujemo:

Pristupnica mr. sc. Emina Berbić-Kolar ispunjava uvjete iz Članka 51. Zakona o visokim učilištima za stjecanje doktorata znanosti izvan doktorskoga studija, tema je disertacije prihvatljiva i potrebna u hrvatskoj dijalektologiji, pa stoga Fakultetskom vijeću Filozofskoga fakulteta u Osijeku predlažemo da se mr. Emini Berbić-Kolar:

- a) dopusti stjecanje doktorata znanosti izvan doktorskoga studija;
- b) da se prihvati predložena tema disertacije
- c) da disertaciju piše pod vodstvom mentora prof. dr. sc. Ljiljane Kolenić

Stručno povjerenstvo:

Prof. dr. sc. Sanda Ham

Prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić

Izv. prof. dr. sc. Loretana Despot

U Osijeku, 18. prosinca 2007.